

OPINIÓ 9 abril 2019 2.00 h

LA GALERIA

Caldes de Malavella insòlita

JOAN FERRERÓS

Quan els de la seixantena érem criatures, els dibuixos de les etiquetes de les aigües de Vichy, Malavella, Imperial o San Narciso ens havien ofert una imatge de la vila que poc tenia a veure amb la

foto de la novel·la de Rafel Nadal *El fill de l'italià*. Aquells dissenys tan simples que il·lustraven les marques d'aigua evocaven un món de plasenteries més o menys medicinals i de festes elegants a l'estiu. Després, saltant per sobre dels anys del llibre, informacions més actuals ens han permès d'arrodonir aquell paradís amb la magnificència dels jardins, de les instal·lacions termals i de la còmoda despesa per a una clientela que era (és?) evanescent. Nadal ens descobreix la cortina d'una Caldes i d'uns balnearis que, per atzars de les guerres d'aquí i mundial, van ser convertits en residència forçada per a un miler de soldats italians naufragats a les aigües de Sardenya i acollits el 1944 pel règim. I aquests italians no van pas ser els únics que van irrompre als balnearis sense haver-ho decidit ells; d'altres van ser-hi allotjats massivament, no pas per prendre les aigües, ni rebre banys, ni per guanyar (avui perdre?) pes al menjador. És molt desconegut que aquest

Els italians en van viure mil i una de fredes i de calentes, a Caldes

escenari va ser habitat a les acaballes de la Guerra Civil per un allau de criatures, moltes orfes de guerra, acompanyades per mestres i responsables que les acabarien conduint cap a l'exili, avui en terres de França, i demà més lluny potser. Després els balnearis van servir d'hospital d'urgència per atendre sobretot soldats ferits del front, i també va fer de caserna. Començada la II Guerra Mundial, van travessar precipitadament la frontera molts jueus que pretenien salvar la pell a Palestina o a Amèrica; alguns, sobretot dones i criatures també van ser allotjats a Caldes. Tot això abans que no arribessin els 1.000 italians de la novel·la de Nadal, internats a les termes pel general Moscardó –el de l'alcàsser de Toledo–, de la capitania de Barcelona, per ordre directa de Franco. Els italians en van viure mil i una de fredes i de calentes a Caldes; una de les més curioses –i relacionades amb els balnearis– és que acudien entusiasmats als serveis d'un prostíbul que els responsables del règim havien permès que s'instal·lés a l'última planta d'una de les termes; això sí: amb el compromís que fos discret i dissimulat perquè el nacionalcatolicisme no s'incomodés. Finalment, quan els italians van ser repatriats, van arribar, ben acollits pel règim, nazis que escapaven dels aliats. Déu n'hi do, quin tragí, a Caldes de Malavella!

**JOAN
FERRERÓS**

ALTRES
ARTICLES

DE
L'AUTOR

**D'Orriols
i
Deulofeu**

**El
feminisme
i el
català**

MÉS ARTICLES